

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

4. In qua alia argumenta ponuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

videtur brachium à corpore; & quando in casu supra posito de consecratione dimidiæ hostiæ destruitur vna pars substantiæ ab alia, non solum dividi, & separari quantitatem brachij à quantitate corporis, sed etiam vere, & realiter substantiam brachij à substantia corporis, & in secundo casu nihil quantitatis destructo, destrui vere, & realiter dimidietatem substantiæ hostiæ remanente alia dimidietate substantiæ, ac proinde separari tales partiales substantias vere, & realiter omnium maxima separatione, sed ea quæ separantur realiter distinguuntur realiter, & eo modo quo separantur distinguuntur: ergo non solum distinguuntur ut quantæ sunt substantiæ partiales, sed etiam ut substantiæ sunt; ergo substantialiter, seu substantiali distinctione; sed hæc substantialis distinctio sive sit fundamentalis, sive formalis, ut patet ex iam dictis, non potest causari formaliter à quantitate; ergo distinctio illa quæ constituit partes substantiales in esse partium non fit formaliter à quantitate, licet alia accidentaliter, de qua non loquimur, possit causari à quantitate; ergo licet partes quantas, seu quantitativas, accipiat substantia à quantitate, non tamen partes substantiales.

SVBSECTIO IV.

In qua alia argumenta ponuntur.

101 QVinto sic argumentor; principaliter, quia nulla entitas potest transire de termino contradictorio ad terminum contradictorium, quin primus destruat per adventum secundi; sed substantia separata à quantitate divinitus est in termino contradictorio negativo partium substantialium, & compositionis substantialis inter illas; ergo quando transit ex vi quantitatis ad habendas partes substantiales, & compositionem substantialem inter illas, quod est alterum extremum contradictorium affirmativum destruit terminum contradictorius negativus partium, & compositionis substantialis; sed hoc est impossibile (nam ut supra probavimus talis terminus contradictorius negativus est simplicitas aut negatio, quæ convenit rei ex vi propriæ naturæ, & essentia, ac proinde conservata eadem substantia rei non potest destrui; ergo si ex vi quantitatis non destruitur entitas materiæ primæ: sed manet eadem sub quantitate, quæ antea manebat, sine illa non destruetur talis negatio partium; videantur supra dicta ad tertium argumentum pro nostra conclusionem; ergo impossibile est quod substantia ex vi quantitatis transeat ad affirmationem partium, qui est terminus positivus contradictorius; unde si sub quantitate habet partes substantiales, sine quantitate etiam habebit illas, quod sic demonstratio aliter seu à contrario sensu, faciendo idem argumentum quando materia prima est sub quantitate habet partes substantiales, unde est sub termino affirmativo, seu positivo partium substantialium: ergo quando ex vi separationis à quantitate transit ipsa materia prima ad negationem partium, qui est terminus contradictorius negativus partium substantialium, & compositionis substantialis, destruentur sine dubio omnes partes substantiales, & uniones inter illas; ergo destruetur etiam, & nullo modo poterit conservari tota entitas, & substantia materiæ primæ, quod vos

negatis, & à me supra demonstratum manet.

Patet hæc consequentia, quia ut supra probavi in prima ratione, tota entitas materiæ primæ non distinguitur, sed potius est idem à parte rei cum omnibus partibus integralibus simul sumptis, & unitis; sed nullo modo potest destrui eadem entitas realiter, & vere divinitus, & eadem entitas simul conservari divinitus; alias idem esset, & non esset simul, quod est omnino impossibile; ergo si ex vi separationis à quantitate destruantur omnes partes simul sumptæ, & unitæ materiæ primæ, nullo modo poterit divinitus conservari entitas materiæ primæ; sed conservatur per vos: ergo conservantur omnes partes simul sumptæ, & unitæ cum omni distinctione substantiali, quam habebant sub quantitate; ergo sicut antea erant substantialiter distinctæ sub quantitate; ita eodem modo manerent substantialiter distinctæ post separationem à quantitate, quia non potest vna res ab alia realiter distincta, ita identificari cum illa, ex vi solius ablationis accidentis, ut ex utraque fiat vna simplex; quia illa non esset conservatio præexistens entitatis: sed potius conversio eius in vnam tertiam simplicem: ergo si non est conversio, sed conservatio eiusdem entitatis materiæ primæ; ergo erit etiam conservatio omnis illius, quod est idem cum entitate materiæ primæ, quales sunt omnes partes substantiales materiæ primæ, simul sumptæ, & unitæ; nam partes materiæ non manerent in eo casu omnes inter se divise, & separate, id enim non minus impossibile est apud Thomistas, quam quod quantum sit divinum in omnem suam partem; manebunt: ergo unitæ, & componentes vnam materiam: ergo hæc integritas ratio partium, & compositio inter illas non potest causari formaliter à quantitate: prima, & principalis maior lumine naturali patet; alias eadem entitas existeret simul sub duplici termino contradictorio; nam si entitas quanto transit à negatione ad positivum non destruitur negatio, sed conservatur in tali entitate transeunte, erit conservata negatio cum termino illo ad quem transit illa entitas, si quidem terminus ad quem transit acquiritur de novo per talem transitum, & per talem acquisitionem existit in tali entitate transeunte; ergo existunt simul negatio, quæ conservatur in entitate, & affirmatio quæ de novo acquiritur; sicut v.g. si aer per transitum à tenebris ad lucem conservaret tenebras, & non amitteret illas, sine dubio simul esset sub tenebris, & sub luce, sed negatio, & affirmatio sunt contradictoria: ergo eadem entitas simul esset sub contradictione.

Ut evidentijs pateat hoc quintum argumentum 101 volo concedere adversarijs per conjunctionem cum quantitate in materia distinguere carentiam, seu negationem partium, ac proinde sub quantitate habere partes.

Sed contra; ergo remanet eadem materia prima sub quantitate, quæ erat sub carentia partium; ergo talis materia prima distinguitur à partibus, quæ destruant ipsam carentiam in materia prima. Patet consequentia; materia prima, quæ erat sub illa carentia partium potest separari ab ipsis partibus realiter, sed quod potest separari ab alio realiter distinguitur ab illo realiter; ergo materia prima distinguitur ab illis partibus realiter; ergo non sunt partes integrales substantiales componentes ipsam materiam primam; patet hæc consequentia; quia in vestra sententia, compositum integrale

regale non distinguitur ab omnibus proprijs partibus simul sumptis, & vnitis, vt videre est in tota quantitate, quae non distinguitur ab omnibus partibus quantitativis simul sumptis, & vnitis, & quod evidentijs ab omnibus conceditur est, vt nullo modo compositum integrale possit separari aut localiter, aut per desitionem ab omnibus eius partibus simul sumptis, & vnitis. Quantitasne huius parietis potest existere separata ab omnibus partibus quantitatis proprieptiorius minime: alias non essent partes illius: unde enim colligimus evidenter partes integrales Petri non esse meas partes integrales, nisi quia videmus illas esse separatas à me, & ratio est manifesta, quia omnis pars quae actu est talis, actu debet esse in toto: sed id quod est separatim à toto actu non est in toto: ergo si illae partes non sunt in toto, sed separatae ab illo erunt partes actu, & non partes actu totius, ne ergo hæc absurda dicantur, dicendum est omnes partes non posse separari à toto manente eodem toto actualiter.

103 Deinde interrogo an ex illis partibus separatis à toto, & vnitis inter se resultet composita entitas vel non: hoc secundum dici non potest, quia impossibile est quod dentur partes actu componententes, & quod non component aliquid, sed impossibile est quod partes actu component aliquid, & quod illud aliquid non sit actu compositum: ergo impossibile est, quod ex illis partibus separatis, & inter se vnitis substantialibus non resultet aliqua entitas composita: ergo primam dicendum est, in quo casu interrogo quo nomine appellanda sit illa entitas composita, certe non alio nisi nomine materiae primae, sed illa tota entitas quae materia prima dicitur nullo modo à parte rei distinguitur ab omnibus illis partibus simul sumptis, & vnitis ipsam componentibus, siquidem nihil est in toto quod non sit in illis, neque totum addit aliquam entitatem supra omnes partes simul sumptas, & vnitas, vt supra probavimus: ergo entitas materiae primae est idem cum entitatibus componentibus ipsam simul sumptis, & vnitis, ergo non potest illa materia composita ab illis, separari ab eisdem, quia idem non potest separari à seipso, alias idem à seipso distingueretur, quod est summum absurdum, unde sicut implicat hoc, ita implicat idem compositum separari ab omnibus suis partibus, alias essent, & non essent partes ipsius, ac proinde tota entitas materiae primae non potest esse sub privatione suarum partium.

104 Dices, quod illae partes separatae à materia prima simul sumptae, & vnitae non possunt actu conservari, sed necessario destruantur statim ac separantur à materia prima, & materia prima existit sub privatione illarum.

105 Sed contra, quia partes non dependent à toto, sed potius totum dependet à partibus, & sic etiam si destruantur totum possunt esse partes, vt videre est in Divo Petro, cuius partes extant materia scilicet, & anima rationalis adhuc destructo Divo Petro. Item in aqua divisa videre est hoc ipsum, siquidem destructo toto integrali aquae remanent partes illius: ergo si totum licet dependeat à partibus per vos potest conservari sine partibus, quia licet dependeat ab illis non est modus illarum: sed res absoluta, à fortiori partes permancbunt sine toto, siquidem neque sunt modus totius cum sint entitates substantiales, & absolute res, neque adhuc simul sumptae, & vnitae identificantur cum toto per vos, sed in illis sic existentibus extra to-

tum datur vnitas compositionis: ergo datur materia, & forma vnus compositi, entitates enim partium sunt materia, vnitas compositionis, quae est in illis partibus est ratio formalis constituendi vnum compositum: ergo necessario datur, vel resultat ex tali ratione formali, & ex tali materia vnum compositum; ergo falsum est dicere quod tales partes actu existentes, & vnitae separantur à tota entitate materiae primae quae est totum integrale compositum ab illis, aut tota entitas materiae primae separatur ab illis, & sit sub privatione illarum, & quod distinguitur ab illis.

Confirmatur, partes illae advenientes non componunt materiam primam, quae fuit sub privatione illarum: ergo non sunt partes illius; probatur antecedens, nihil distinguitur adaequate distinctione excludentis ab excluso à partibus per quas componitur: sed materia prima quae erat sub privatione distinguitur ab illis partibus adaequate distinctione excludentis ab excluso; ergo non sunt partes componentes materiam illam primam, quae erat sub privatione illarum partium; maior est certissima, nam Petrus non distinguitur à capite distinctione excludentis ab excluso, quia est pars illius, & in hoc nulla est dubitatio apud auctores; probatur minor, illud distinguitur ab alio distinctione excludentis ab excluso, quod ita excludit illud, vt possit separari ab illo realiter, & existere sine illo; sed materia prima quae erat sub privatione illarum partium ita se habet respectu illarum: ergo distinguitur ab illis distinctione excludentis ab excluso.

Declaro efficacius id ipsum: omne illud quod provenit materiae primae à quantitate formaliter est distinctum realiter ab ipsa materia prima: sed partes illae proveniunt à quantitate formaliter materiae primae: ergo sunt distinctae realiter à materia prima; maior est adeo certa vt non indigeat probatione, quia quidquid convenit substantiae ab aliquo accidente est illi accidentale, & in quantum substantia non includit illud in suo conceptu, alias substantia esset vnum ens per accidens sicut album; minor est sententia adversariorum: tunc sic, vel in quantum materia prima distinguitur ab illis partibus quas illi quantitas confert non habet partes, vel illas habet: si habet partes, habeo intentum, quia illas non potest habere à quantitate; si non habet: ergo materia prima vt substantia est adhuc sub quantitate, est indivisibilis: ergo si materia prima ex se non habet partes substantiales, nec illas potest habere à materia prima.

Sexto principaliter argumentor, & confirmo seu declaro amplius hanc rationem nuper dictam ex refutatione cuiusdam solutionis à certo Neoterico in manuscriptis tradita, inquit enim hic Auctor, quando transiit materia de affirmatione partium, & compositionis ad negationem partium hoc non contingere ex eo quod destruantur partes, & compositio inter illas, sed quia partes substantiales quae distinguebantur realiter inter se substantialiter sub quantitate identificantur ex vi separationis à quantitate, tum inter se, tum cum ipsa vnione: ac proinde materia prima manet simplex cum antea esset composita.

Sed licet hæc solutio ex dictis late in quinque precedentibus argumentis, videatur labefactata, nihilominus sic contra iam insurgo.

Quia illa quae distinguuntur realiter ita se habent vt à parte rei vnum non sit aliud ex vi propriae

præ differentia per quam constituitur in esse differentis ad illa, unde dicit negationem essendi aliud, quæ negatio ex eo quod sit essentialiter connexa cum differentia constitutiva illius, nullo modo potest destrui perseverante differentia, cum qua essentialiter connectitur; itaque negatio qua vnum non est aliud solum potest destrui per destructionem differentia constitutiva illius; sed non potest destrui differentia alicuius, quin destruat tota res cuius differentia est, sed ut res, quæ non est alia identificetur cum illa, debet necessario destrui negatio identitatis cum alio, alias remaneret simul identitas, & negatio identitatis respectu eiusdem, quod est impossibile, impossibile enim est idem simul esse, & non esse: ergo ut res identificetur cum alia distincta à se necessario, & evidenter sequitur ut tota res; quæ identificari dicitur, destruat, & amplius non sit, eo modo quo destruitur quando convertitur in aliam: ergo est implicatorium dicere, quod una res quæ non est alia realiter possit identificari cum illa manendo eadem, quæ erat antea, quam identificaretur.

111 Sed per vos substantia vnius partis, v.g. substantia brachij distinguitur realiter à substantia capitis, ut patet ex demonstrationibus supra factis: ergo non possunt identificari inter se nisi destruantur negationes quæ in illis dantur, ratione quantum non sunt idem carentque identitate inter se: sed non possunt tolli tales negationes quin destruantur differentia illarum partium, ac per consequens tota entitas illarum, ita ut vere non sint tales entitates: ergo est implicatorium, quod inter se identificentur, manendo eadem sine destructione sui, alias essent, & non essent eadem, manerent, & non manerent simul, essent, & manerent ut vos supponitis, non manerent neque essent, ut probavi, quia identificantur ratione cuius destruitur negatio, & entitas illarum.

112 Sed hoc est impossibile: ergo partes materiæ primæ quæ distinguuntur inter se, & ab unione nullo modo possunt identificari.

113 Quod amplius difficultatis habet ex parte identificationis illarum cum unione, nam talis unio est modus uniendo à parte rei, partes substantiales sunt res absolutæ, ac proinde plusquam specie, & genere distinctas ab ipsa unione: sed quæ ita se habent nullo modo, neque divinitus possunt identificari, ut videre est in homine, qui nullo modo neque divinitus potest identificari cum modo, alias una essentia identificaretur cum alia, & ex illis duabus fieret una, quod est chymæra; quare enim dicimus esse chymæram quandam essentiam resultantem ex essentia equi, & essentia hominis? nisi quia ex duabus essentijs resultat alia, etiam si illa essentia solum specie infima differant, sed in casu nostro fieret una simplex essentia ex his quæ non solum specie sed plusquam genere differunt; ergo talis conflatio, & identificatio est omnino chymærica.

114 Totum hoc exemplis manifestissimis declaratur. Deus non potest identificari cum creatura adhuc per potentiam absolutam. Item neque Petrus cum Paulo, aut cum formica, & ratio est manifesta, quia in Deo datur negatio identitatis cum creatura, quare dum perseverat talis negatio, & non destruitur in Deo, non potest dari identitas in illo respectu creaturæ, nam cum negatio identitatis sit contradictorium identitatis, & non potest vnum contradictorium simul existere cum

alio in eodem subiecto; inde est, quod si detur identitas destruat negatio identitatis in illo: nunc interrogo an possit tolli à Deo, & destrui in illo negatio identitatis cum creatura? si respondeas posse destrui: ergo Deus potest identificari cum creatura, quod est summum absurdum, & aperte chymæricum. Quod autem si destrueretur talis negatio, necessario deberet habere identitatem Deus cum creatura, patet manifeste, quia nullo subiectum potest absolui à parte rei à duobus terminis contradictorijs propter immediatam oppositionem inter illos; unde si in vno subiecto non est vnum contradictorium, necessario debet esse alterum, ut si in lapide datur negatio hominis, non potest dari ratio hominis, & si in Deo deficit albedo debet esse in Deo non albedo; sed in Deo deficit contradictorium identitatis cum creatura, hoc est, negatio identitatis, & ergo necessario debet dari in Deo identitas cum creatura: ergo sine dubio debes respondere non posse tolli negationem identitatis cum creatura à Deo. Nunc autem interrogo.

Quare talis negatio identitatis adhuc per potentiam Dei absolutam non possit tolli à Deo? certe non poteris aliter respondere nisi dicendo negationem identitatis in vno distincto respectu alterius, aut non esse vere, & formaliter negationem, sed potius idem quod ipsa entitas positiva explicata per negationem, aut si est negatio formaliter proprie, & vere esse ita necessario, & essentialiter connexam cum ipsa entitate rei quæ non est alia, ut non possit hæc tolli perseverante entitate, vel non posse hanc destrui, nisi destructa entitate rei, quæ non est alia, quod idem est ac esse omnino inseparabilem ab entitate rei.

Sed per vos substantia brachij non est à parte rei substantia capitis, ac proinde dicunt negationem identitatis ad invicem: ergo perseverante entitate substantiæ brachij, & substantiæ capitis non possunt tolli negationes identitatis earumdem inter se: ergo perseverante eadem substantia brachij, eadem substantia capitis non possunt inter se identificari, sed separata divinitus quantitate à substantia brachij, & substantia capitis remanet eadem substantia brachij, & eadem substantia capitis: ergo non possunt identificari inter se.

Dices Deum non posse identificari cum creatura propter infinitam distantiam quæ datur inter utrumque, ex eo quod Deus infinita perfectione superet creaturam.

Sed contra manifeste, quia una persona divina non exceditur ab alia infinita perfectione, nam ut ait Athanasius in *Symbolo*, sed Patris, & Filij, & Spiritus sancti una est divinitas, & qualis gloria, coæterna maiestas, qualis Pater, talis Filius, talis Spiritus sanctus, quia in hac Trinitate nihil prius, aut posterius, nihil maius, aut minus, sed totæ tres personæ coæternæ sibi sunt, & coæquales, & nihilominus personæ divinæ adhuc per potentiam Dei absolutam non possunt identificari inter se: ergo talis excessus perfectionis non est causa quare vnum non identificetur cum alio à se distincto, sed tota causa est, quam iam diximus: Quod autem una persona nullo modo possit identificari cum alia in quantum persona certum est in fide nostra, quia Trinitas personarum est omnino necessaria, & indefectibilis, unde cum semel sit nunquam potest non esse, neque aliter potest esse, quia in divinis idem est esse ac posse.

Dices

SUBSECTIO V.

In qua duo alia argumenta pro nostra conclusione ponuntur.

119 Dices vnum ens completum non posse identificari cum alio ente completo, substantiam autem partialem posse identificari cum alia substantia partiali, & incompleta.

120 Sed contra, quia haec non est solutio, sed illusio, nam ubi est eadem ratio formalis est idem effectus vel quasi effectus formalis, sed in re incompleta datur eadem ratio negationis essendi, alia connexa necessario cum sua entitate sicut in re completa; sed res completa propter hanc negationem non potest identificari cum alia completa; ergo propter eandem rationem non poterit res incompleta identificari cum alia incompleta. Deinde anima rationalis Petri non potest identificari cum anima rationali Ioannis, nec mea materia prima cum mea anima rationali, sed anima, & materia prima sunt entitates incompletae; ergo non solum implicat identificari duo entia completa distincta, sed etiam duo entia incompleta distincta.

121 Dices duo entia incompleta essentialiter non posse identificari realiter, bene autem duo entia incompleta integraliter.

122 Sed contra evidenter, quia duae partes quantitatis actu componentes, vt v. g. quantitas brachij, & quantitas capitis sunt entia incompleta integraliter cum sint partes componentes quantitatem integram; sed quantitas brachij non potest adhuc diuinitus identificari cum quantitate capitis; ergo vnum ens incompletum integraliter non potest identificari cum alio. Deinde quia contra hanc solutionem redeunt omnia argumenta supra posita, quorum applicationi superaddo, quia à quocumque facile potest fieri. Tandem contra primam partem solutionis sic insurgo; ergo vna aqua non potest identificari cum alia, sed hoc est falsum in vestra sententia; ergo etiam vna substantia completa potest identificari cum alia à qua distinguitur; patet consequentia; aqua quae est in hoc flumine est completa, & potest vniri cum alia aqua alterius fluminis, & à composito quod resultat ex illis aquis potest Deus separare totam quantitatem; vel tunc illud compositum haberet partes distinctas vel non haberet: si primum, habemus intentum, ac proinde tales partes non accipit totum à quantitate; si secundum: ergo illae substantiae quae erant completae possunt identificari; ergo nulla est solutio.

123 Vergetur, quia omnis effectus positivus petit causam positivam, ita vt à negatione, & earentia nullo modo possit causari talis effectus positivus, quia res superioris ordinis non potest fieri à re inferioris ordinis; imo esse non potest fieri à non esse: sed identitas partium substantialium inter se est mirabilis effectus positivus, & separatio quantitatis à materia prima est negatio, seu earentia vnionis praecise; ergo talis separatio quantitatis non potest esse causa formalis adaequata, imo nullo modo potest esse causa talis identitatis; ergo adhuc separata quantitate manent partes sine identitate; ergo tales partes non recipiuntur à quantitate.

124 **S**EPTIMO sic argumentor: anima materialis arboris v. g. vel anguis, aut lacerti prius educitur ex potentia materiae primae, & informat illam, secundum sententiam Thomistarum, quam educatur quantitas, & recipiatur, nam cum ipsi asserant accidentia materialia omnia educi, & recipi in toto composito, & non in parte compositi: inde est quod non educatur quantitas, nec recipiatur, aut habeat esse nisi prius iam compositum substantiale habeat esse, omne enim subiectum est causa materialis accidentium; sed omnis causa prius natura habet esse quam effectus: ergo subiectum accidentium debet esse, & habere esse prius, quam accidentia quae subiectantur in illo, cumque quantitas sit vnum ex accidentibus quae in illo subiectantur; inde est, quod totum compositum habeat prius esse quam quantitas, sed prius natura quam compositum habeat esse debet habere esse forma talis compositi, quia forma est causa compositi, sed non potest habere esse formae, v. g. anima materialis nisi educatur, & informat materiam primam, quia fit dependenter ab ipsa media receptione; ergo de primo ad vltimum prius educitur anima lacerti, seu anguis, &c. quam quantitas habeat esse, quod etiam hac ratione quam evidenter dicunt probant Thomistae, quia materia est potentia substantialis; ergo prius respicit formam substantialem quam accidentalem: sed quod prius respicit prius etiam recipit cum eo fine respiciat vtramque formam, vt eam in se recipiat, sed ex receptione formae in materia resultat totum; ergo prius habet esse totum quam recipiatur, & habeant esse quantitas, & cetera accidentia.

Tunc sic: pro illo priori quo informatur à tali anima materia prima habet partes; ergo prius quam sit quantitas, & recipiatur habet materia prima partes; ergo non recipit illas à quantitate; patet consequentia primo, quia à causa formali quae non est, dum non est non causatur aliquis effectus formalis, sed pro illo priori quo materia informatur sunt partes in materia prima, & pro illo priori non est quantitas; ergo tales partes non causantur in genere causae formalis à quantitate: Secundo, quia quod prius est non dependet à posteriori; ergo non causatur à posteriori, quia omnis causatio, seu causalitas est per dependentiam, sed partes materiae primae sunt priores quam quantitas; ergo tales partes non dependent neque causantur à quantitate: prima minor in qua est tota difficultas sic demonstratur, quia talis anima, vel alia quaecumque forma materialis substantialis (vt abstrahamus ab opinionibus) v. g. forma lapidis, est de se divisibilis, & habet partes; ergo divisibili modo educitur, & divisibili modo informat, & non informat eo modo quo anima rationalis essendo tota in toto, & tota in qualibet parte materiae, alias esset forma spiritualis; sed divisibili modo, & non indivisibili educi, & divisibili modo informare est educi tota forma à toto subiecto, & pars formae à parte subiecti; ergo tota educitur à tota materia prima quae est subiectum,